

## Opći komentar Greenpeacea u Hrvatskoj na NECP:

Smisao Nacionalnog energetskog i klimatskog plana trebala bi biti učinkovita borba protiv klimatskih promjena i određivanje smjera za energetske tranziciju Hrvatske. Jedno od alarmantnih obilježja NECP-a je naglasak na daljnjem razvoju plinske infrastrukture pod izlikom energetske sigurnosti, dok s druge strane Plan prepoznaje da je potrebno smanjenje ovisnosti o uveznoj energiji iako pod tim neopravdano podrazumijeva istraživanje i eksploataciju nafte i plina u Hrvatskoj.

Ulaganjima u novu plinsku infrastrukturu nema mjesta iz dva glavna razloga:

Prvo, plin nije energent kojim se možemo boriti protiv klimatskih promjena. Pored emisija CO<sub>2</sub> uslijed izgaranja fosilnog plina, velik problem predstavlja i istjecanje metana. Studije pokazuju da je metan, kada se ispusti u atmosferu, 84 puta snažniji staklenički plin od ugljičnog dioksida, u periodu od 20 godina, a do istjecanja dolazi tijekom crpljenja, skladištenja i transporta fosilnog plina. Primjerice, istraživanja Environmental Defense Funda pokazuju da u atmosferu prosječno isteče 2,3% proizvedenog plina. Također, nedavno objavljena studija o ugljičnom otisku LNG-a izvezenog iz SAD-a pokazuje da je LNG 33% štetniji za klimu od ugljena, promatrano u periodu od 20 godina (GWP<sub>20</sub>) (Izvor: The greenhouse gas footprint of liquefied natural gas (LNG) exported from the United States - <https://scijournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/ese3.1934>)

Drugo, prava energetska neovisnost temelji se na domaćim obnovljivim izvorima energije. Hrvatska ima ogromne potencijale za korištenje obnovljivih izvora, pogotovo energije sunca i vjetra. Nevjerojatno izgledaju podaci o tome da smo po iskorištavanju energije sunca i dalje na dnu europske ljestvice (izvor: <https://www.statista.com/statistics/612412/installed-solar-photovoltaics-capacity-eu/>)

Prema izračunima energetskih stručnjaka s Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, Hrvatska može svoju neto potrošnju električne energije podmirivati iz domaćih obnovljivih izvora već od 2030. godine, za što je potrebno prvenstveno ulagati u nove solarne i vjetroelektrane, kao i u ubrzano unapređenje elektroenergetske mreže. Hrvatska bi u ažuriranom NECP-u stoga trebala težiti **cilju od 100 posto** obnovljive elektroenergetike - kao što je to, primjerice, u svom Nacionalnom planu najavila Estonija – te u ovom važnom pitanju postati predvodnica jer za to postoje odlične pretpostavke.